

ರಕ್ತಪರ್ಣ ತೊಟ್ಟಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೂರಣ

ಮಹೇಶ್ ಬಿ. ಡಿ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಭಾರತೀ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಹಾಗೂ

ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಭಾರತೀನಗರ

ಮದ್ದೂರು, ಮಂಡ್ಯ.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/12/mahesh-b-d-5/>

ABSTRACT:

ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಯುವ ನದಿ ಇದ್ದಂತೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಎನ್ನವುದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆರಂಭದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಎಂದು ವಿಂಗಡಣೆಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಪುಲವಾಗಿಯೇ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲ' ಪಂಥದ ಲೇಖಕರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಹಾದಾಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು, ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಘಟ್ಟದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಪರಂಪರೆಯು ಯಾವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರಿಸಿತೋ ಅದನ್ನೆ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗೆ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲ' ಪಂಥದ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮೊನಚಾದ ಬರಹದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಬೆತ್ತಲು ಮಾಡಿದರು. ಅಂತವರಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕೆಲವು ಲೇಖಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಪರಂಪರೆಯ ಅ.ನ.ಕೃ, ನಿರಂಜನ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ, ತ.ರಾ.ಸು ಮತ್ತು ಚದುರಂಗ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಮುಖರಾದವರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ರಚನೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾಲದ ತ.ರಾ.ಸು ಪ್ರಮುಖರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಯುವಕನ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಚಿತ್ರಣವು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತ.ರಾ.ಸು. ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಹಳ್ಳಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜ ಇದು ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಲ್ಲ, ಆಗಸ್ಟ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಂಡ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಚಿತ್ರಣ.

KEY WORDS:

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಹೋರಾಟ, ಹೇಡಿಗಳು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ,
ಹುಲ್ಲಿನಗಾಡಿ, ಶಾನುಭೋಗ, ಚಳವಳಿ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ತ.ರಾ.ಸು ಪ್ರಮುಖಕರು. 1946 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ರಕ್ತತರ್ಪಣ ಕಾದಂಬರಿ ತ.ರಾ.ಸು ಅವರ ಏಕೈಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕುರಿತ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ. 1942ರ ಚಳವಳಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸೋಮಲಾಪುರ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಹೇಗೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೆದ್ದು ಆ ಮಹಾನ್ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿತು ಎಂಬುದರ ಚಿತ್ರ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಿಸಿರತ್ತದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವನು. ಆದರ್ಶ ಪಾತ್ರದ ನಾಯಕ, ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಇವನ ಪ್ರವೇಶದೊಡನೆ ಜಡವಾಗಿದ್ದ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಪರಿಸರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಅಲ್ಲಿನ ತರುಣರ ತಂಡದ ಜೊತೆಗೆ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಐಕ್ಯಭಾವದಿಂದ ಅನುವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಕಾವು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪೋಲಿಸರ ದಮನಕಾರಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಹೋರಾಟದ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಮಾರಲು ಹೋಗಿ ಮಾರಲಾಗದೆ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಗ ಎಂಬ ಯುವಕನು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗಿನಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂಬ ಯುವಕನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಜ್ಜಿಗ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡು ಅಜ್ಜಿಗ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ನಾಯಕನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಜ್ಜಿಗನು ಪ್ರತಿನಾಯಕನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಊರಿನ ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ದೇಶವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನ ಜೊತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಯುವಕರು ಸಹ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಸೋಮಸುಂದರಪ್ಪ ಎಂಬ ಯುವಕನು ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಜ್ಜಿಗನು ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಅಜ್ಜಿಗನನ್ನು ನೋಡಿ “ಝಾತ್, ನಾಯಿ! ದಾರಿ ಬಿಡು ಮೈ ಮುಟ್ಟಬೇಡ, ನಿನ್ನ ನರಸತ್ತ ಕೈ ತಗುಲಿದರೆ, ನನ್ನ ಮೈ ಹೋಲಸಾದೀತು. ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ನನಗಿದನ್ನು ಬಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ? ನಿನ್ನ ಕೈ ಏನು ಸೇದಿಹೋಗಿತ್ತೆ? ಬಿಡುದಾರಿ”. ಎಂದು ಗುಡುಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅಜ್ಜಿಗನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳದೆ ಅಯ್ಯ ಇವತ್ತಿಗೆ ಕೊನೆ ಈ ಹೇಡಿ ಬಾಳಿಗೆ ಅದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಜೊತೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರು ಜೊತೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾನಾಡಲು ಅಜ್ಜಿಗ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಇಬ್ಬರು ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹೇಡಿಗಳು ಮಾಡಲಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಧೀರ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ’. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣವಾಗಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಬನ್ನಿ ಎಂಬ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರು ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಚಳವಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮೂರಿನ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಹಣವನ್ನು ವೃಥಾ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲ ಯುವಕರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಎಲ್ಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಸುಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ,

ಅಜ್ಜಿಗ, ಯುವಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಗೌರಜ್ಜಿ, ಚೆನ್ನಿ, ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಪ್ಪಟ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂಬ ಯುವಕನು ಬೇರೆ ಊರಿಂದ ಬಂದು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದನು. ಎಂಬ ಕೋಪದಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯು ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು ಊರಿಂದ ಕಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನು ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರದ ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಗೆ ದ್ವೇಷದ ಅಲೆಯೆಳುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸೋಮಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಅಯ್ಯನೂರಿನ ಪೋಲಿಸ್ ದಫೇದಾರ ಬಾಲಾಜಿಸಿಂಗ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಹಣದ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಿ ದಫೇದಾರ ಬಾಲಾಜಿಸಿಂಗ್‌ನು ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯು ಈ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಅಜ್ಜಿಗ, ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಈ ಮೂವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸ್ ವಾರೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾರೆಂಟ್‌ನ ಅನ್ವಯ ಪೋಲಿಸರು ಸೋಮಲಾಪುರದ ಶಾನುಭೋಗರ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಜ್ಜಿಗನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಪೋಲಿಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿಗನಿಗೂ ಜಗಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಪೋಲಿಸರು ಅಜ್ಜಿಗನನ್ನು ಕರೆದೊಂಡು ಹೋಗಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಗನಿಗೆ ಪೋಲಿಸರು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪದ ಕುಮ್ಮಕ್ಕಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವವರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್ ವಾರೆಂಟ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾರೆಂಟ್ ಬರಲು ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ರೋಷಧ್ವನಿಯಿಂದ 'ಈ ಮಗನ್ನ ಇಂಗೇ

ಬಿಡಬಾರದು ಏನಾದ್ರೂ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಎಂದು ಆರಂಭವಾದ ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಕೋಪದ ಮಾತು ಮಾರಮ್ಮನಿಗೆ ಕೋಣ ಕಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಡಿಯಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನದವರೆಗೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಡಲು ಊರಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಈ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಬಾಪಾರೆಡ್ಡಿಯು ತುಂಬಾ ಹೆದರಿದ ಫೇದಾರನ ಬಾಲಾಜಿಸಿಂಗ್‌ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ದಪೇದಾರನಿಗೆ ನಡೆದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನನ್ನನ್ನು ನೀವೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅವಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ತಾನು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಏಟುತಂದು ಪೋಲಿಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಸೋಮಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿಗನ ಹುಲ್ಲಿನಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಬಂದ ದಿನದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆನಾಗುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಲಿಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಹೇಗಿದೆಯೋ, ಯಾವ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಸಹ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಘಟನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಪಾತ್ರವುಚಿತ್ತಿತವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಚಂದ್ರನ ಹತ್ತಿರ ವೀರಭದ್ರನು ಬಂದು ಹೊರಗಡೆ ಅಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ವೀರಭದ್ರ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಕೋಪ ಬಂದು ಪೋಲಿಸರಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಮತ್ತೇ ಸೋಮಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಸವ್ವ, ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ, ಚೆನ್ನಿ ಮತ್ತು ಯುವಕರು ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ದೇಶವು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಲವಾರು ತಿರುವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ ಸೋಮಸುಂದರ, ತನ್ನ ಮೈ ಜರ್ಜರಿತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸಿ ನರಳಾಡಿದ ಅಜ್ಜಿಗ, ಕಾದಂಬರಿಯ ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ರಕ್ತ ಸುರಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ದಾಸ್ಯದಿಂದ

ಮುಕ್ತವಾಗಲು ಹೋರಾಡಿ ರಕ್ತವನ್ನೆ ತರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ಅಮರನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಚಿತ್ರಣವೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡಕೊಡಲು ಬಂದಾಗ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಹೆಂಗಸರು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಅಜ್ಜಿಗ, ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು, ಅಜ್ಜಿಗನ ತಾಯಿ ಬಸವ್ವ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕೂಡಲೇ ಆತನಿಗೆ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಗೌರಜ್ಜಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೆಂಚಜ್ಜಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಡುವ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ತನ್ನೊಡಲಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸ್ತ್ರೀ ಪತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಜ್ಜಿಗ, ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ, ಶಾನುಭೋಗ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಅಪ್ಪಟ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಡತನ, ಹಳ್ಳಿಯ ಬಯಲಾಂಜನೆಯಗುಡಿಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜತೆಯು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಸೋಮಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಬಯಲಾಂಜನೆಯ ಗುಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರಕ್ತವೇ-ಗುಲಾಮರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನ ಮಾತಿನೊಂದಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಅನಂತರದ ತಲೆಮಾರಿನವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಕಿರು ಅನುಭವವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಕರಗ್ರಂಥ:

1. ತ.ರಾ.ಸು. (1985). ರಕ್ತತರ್ಪಣ. ಕಾವ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಕಾಶನ. ಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಎಲ್. ಎಸ್. (2017). ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ. ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ (2016). ಯುಗಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದರ್ಶನ. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್. ಧಾರವಾಡ.
3. ಭಗವತಿ ಎಸ್. ಎಸ್. & ಮೇಲಿನಮನಿ ಎಚ್. ಎಸ್. (2013), ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅವಲೋಕನ. ಜಯದೇವ ಮೈ ಮೆಣಸಗಿ & ನಾಗರಜ ಮೈ. ಗದಗ.
4. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಸಿ. ಎನ್. (2021). ತೌಲನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಲೇಖನಗಳು. ಧರಣಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್. ಬೆಂಗಳೂರು.
5. ಮುಗುಳಿ ರಂ. ಶ್ರೀ. (2011). ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆ. ಗೀತಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್. ಮೈಸೂರು.
6. ರಾಜಪ್ಪ ದಳವಾಯಿ (2018). ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕೋಶ. ಲಾವಣ್ಯ ಮುದ್ರಣ. ಬೆಂಗಳೂರು.